

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА
ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКА)**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (англійська мова і література)»

за спеціальністю A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

спеціалізації A4.021 Англійська мова та зарубіжна література

галузі знань A «Освіта»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практична фонетика другої іноземної мови (німецька)
Викладач (-і)	Петришак Богдана Ярославівна Павлишинець Олена Олегівна
Контактний телефон викладача	+380503386823 Петришак Богдана Ярославівна +380506274798 Павлишинець Олена Олегівна
E-mail викладача	bohdana.petryshak@cnu.edu.ua olena.pavlyshynets@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з розкладом консультацій викладачів
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є фонетична система німецької мови, способи графічного зображення інтонаційних структур. Завданням курсу є ознайомлення студентів з основними відомостями про німецьку мову та з особливостями її звукової системи, формування у студентів навичок правильної вимови, ознайомлення з основними інтонаційними моделями, вивчення базових лексичних та граматичних структур в рамках літературної норми. Впродовж вивчення курсу формуються навички вимови, читання, письма, аудіювання, структурного оформлення мовлення в усній та письмовій формах. Основними організаційними формами навчання є практичні заняття. Курс викладається німецькою мовою та українською мовами.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою курсу є формування у студентів поняття про фонетичну систему німецької мови. Основними цілями навчальної дисципліни є ознайомлення із основними теоретичними засадами фонетичного рівня німецької мови; ознайомлення студентів з науковими поняттями з практичної фонетики та суміжних з нею наук; формування і удосконалення прийомів звуко-буквеного розбору; формування умінь правильного наголошування слів; автоматизація основних навичок вимови та реалізація їх у стилістично різноманітних мовних ситуаціях; формування слухо-мовленнєвих навиків наближених до норм і подальше їх застосування в усному мовленні; розвиток вміння правильно інтонаційно оформлювати свої висловлення і вдосконалення навичок сприйняття німецької мови на слух, удосконалення усного мовлення студентів.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність: Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузях освіти, навчання англійської мови та зарубіжної літератури, другої іноземної мови (німецької) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів психолого-педагогічних та філологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності: ЗК3. Соціальна компетентність: Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування рідною та іноземною мовами з представниками інших професійних груп різного рівня.	

ЗК4. Культурна компетентність:

Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

Фахові компетентності:**ФК1. Мовно-комунікативна компетентність:**

Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усному та писемному спілкуванні, зокрема у професійному колі; застосовувати знання про іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та практичні вміння з іноземної мови у навчальній і професійній діяльності; забезпечувати навчання учнів іноземній мові, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, зокрема іншомовну комунікативну та міжкультурну компетентності; здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою.

ФК14. Інноваційна компетентність: Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

ФК16. Рефлексивна компетентність:

Здатність здійснювати моніторинг власної навчальної/педагогічної діяльності і визначати індивідуальні навчальні/професійні потреби.

Результати навчання:

ПРН2. Здійснювати усну та письмову комунікацію державною та іноземною мовами з учнями, колегами, представниками інших професійних груп, культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо для вирішення завдань у навчальній, позанавчальній і професійній діяльності.

ПРН5. Знати норми української та іноземної літературної мови, принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів; вміти аналізувати структурні одиниці української та іноземної мови, визначати їхню взаємодію; характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; застосовувати ці знання і вміння у професійній діяльності вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПРН7. Вільно володіти іноземною мовою в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань у життєвих ситуаціях, навчальній, науково-дослідницькій, професійній діяльності та розвитку іншомовної комунікативної і міжкультурної компетентностей в учнів.

ПРН23. Критично оцінювати власну навчальну, педагогічну діяльність, здійснювати її моніторинг; будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення з урахуванням відповідності власних фахових компетентностей чинним вимогам, а також освітніх інновацій, індивідуальних освітніх потреб учнів.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	—
практичні/лабораторні	30
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	A4 Середня освіта (за предметними	1	B

	спеціальностями)		
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	заняття	сам. роб.	
Тема 1: Вступ Німецька мова. Особливості звукової системи німецької мови. Мовний апарат. Класифікація звуків німецької мови. Алфавіт. Правила читання.	4	6	
Тема 2: Звуки: [i:] [ɪ] / [e:] [ɛ] [ə] / [a:] [a] / [o:] [ɔ] / [u:] [ʊ]. Інтонація: Поняття про інтонацію. Граматика: Дієслово.	2	6	
Тема 3: Звуки: [p] [b] / [t] [d] / [k] [g]. Інтонація: Наголос в простих словах. Наголос в складних словах. Інтонація питального речення з питальним словом. Граматика: Питальні речення з питальним словом. Особовий займенник множини «sie».	2	4	
Тема 4: Звуки: [s] [z] / [st] / [ts]. Інтонація: Інтонація спонукального речення. Граматика: Наказовий спосіб.	2	4	
Тема 5: Звуки: [f] [v] / [pf]. Інтонація: Інтонація речень з іменним складеним присудком. Граматика: Артикль. Іменний складений присудок.	2	4	
Тема 6: Звуки: [ç] [j] / [x]. Інтонація: Інтонація загального питання. Граматика: Особовий займенник ich. Питальні речення без питального слова. Неозначений артикль у знахідному відмінку (Akkusativ).	2	4	
Тема 7: Звуки: [ʃ] / [ft] / [ʃp]. Інтонація: Інтонація у відповідях на загальні питання. Граматика: Особові займенники er та sie. Відмінювання дієслова-зв'язки «sein» (бути).	2	4	
Тема 8: Звуки: [au] / [ai] / [ɔi]. Інтонація: Інтонація альтернативного питання та стверджувального речення зі сполучником sondern. Граматика: Означений артикль.	2	4	
Тема 9: Звуки: [l] / [r], [h]. Інтонація: Інтонація розповідного та питального речень з однорідними членами речення. Інтонація речень зі сполучником oder / sondern Граматика: Особові займенники er, sie, es та sie. Множина іменників. Заперечення kein. Відмінювання дієслова haben.	4	4	
Тема 10: Звуки: [m] / [n] / [ŋ]. Інтонація: Інтонація вигуків речення. Граматика: Особовий займенник ihr. Наказовий спосіб – 2 ос. мн.	2	4	
Тема 11: Звуки: [y:] [ʏ] / [ø:] [œ]. Інтонація: Паузи та мелодика.	2	6	
Тема 12: Інтонація: Паузи та мелодика. Граматика: Особовий займенник du.	2	6	
Підсумкова контрольна робота	2	4	
ЗАГ.:	30	60	

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Поточне оцінювання здійснюється протягом курсу і дає можливість отримати негайну інформацію про результати навчання студента під час семестру. Підсумкове оцінювання здійснюється по закінченню вивчення навчального матеріалу в кінці кожного семестру. Ця форма дає змогу з'ясувати, чи досягли студенти поставленої мети. Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному/лабораторному занятті); підсумковий (тест у системі дистанційного навчання). Загальна максимальна сума балів, яка виставляється студенту за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів, отриманих ним за виконання завдань під час практичних занять (40 балів), за самостійну роботу (20 балів), а також за підсумкове тестування (40 балів). <u>Критерії оцінювання самостійної роботи:</u> На самостійну роботу виноситься робота з аудіоматеріалами та текстами (які відповідають рівню A1.1). Виконана робота оцінюється протягом контролю самостійної роботи за розкладом і становить максимум 20 балів. <u>Критерії оцінювання підсумкової контрольної роботи (тест) (макс. 20 балів):</u> Підсумкова контрольна робота – тестові завдання, які охоплюють весь вивчений матеріал – проводиться у системі дистанційного навчання. Тест складається з 40 завдань формату «множинний вибір». Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала. Розподіл балів: аудиторна робота – 60 балів самостійна робота – 20 балів підсумкова контрольна робота (тест) – 20 балів Разом – 100 балів
Вимоги до письмових робіт	Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює 40 завдань формату «множинний вибір», що стосуються основного матеріалу вивченого курсу. Максимальна кількість балів за виконання завдань становить 20 балів.

	<u>Зразок завдання підсумкової контрольної роботи (тесту):</u> 8. Для яких речень є характерною тривала мелодія (рівна інтонація)? { = Для незавершених висловлювань. Для розповідних речень. Для спонукальних речень. Для питальних речень. } 14. Виберіть слово з вокалізованим звуком „r“ - [ʀ]. { =hier Gericht schwören fern }
Практичні/Лабораторні заняття	Оцінюється відвідуваність та робота на усіх заняттях упродовж семестру. Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями: «відмінно» – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв’язання поставлених перед ним завдань. «добре» – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань. «задовільно» – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам’ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача. «незадовільно» – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку (мінімум 50 балів), а також при виставленні рейтингового підсумкового балу обов’язково враховується присутність студента на заняттях, навчальні досягнення студентів (бали),

	набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали письмових робіт.; недопустимість пропусків на заняття без поважної причини, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). Студент, який не набрав 50 балів за рейтингом, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск до складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань) або за відомістю № 3 при комісії.

7. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна викладається українською та німецькою мовами. Здобувач вищої освіти повинен добросовісно готуватися до всіх видів контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів контролю і дотримуватися правил академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять

Студент має вчасно приходити на заняття. Він може бути не допущений до заняття у разі запізнення без вагомої на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях.

Студенти, які навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань та виконанням підсумкових контрольних робіт відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

Неформальна освіта

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів, що стосуються навчальної дисципліни, на платформах Coursera, Udey, Prometheus; наявність сертифікатів, які підтверджують проходження відповідних професійних курсів) регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної

освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Євгененко Д.А., Артамоновська С.А., Білоус О.І. Практична фонетика німецької мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 208с.
2. Лисенко Е.І. Вступний курс фонетики німецької мови: навчальний посібник для студентів вищ. та серед. навч. закл. – 4-е видання, доповнене і перероблене. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 120с.
3. Павлишинець О.О., Петришак Б.Я. Vom Laut zum Buchstaben. Handbuch für die Studenten der Fakultäten für Fremdsprachen. – Івано-Франківськ, 2014. – 40 с.
4. Сидоров О.В., Сотникова С.І., Абрахам Я.П. Login 1. Підручник з німецької мови для студентів 1 курсу факультетів іноземних мов. – Харків: Фоліо, 2005. – 400 с.
5. Стеріополо О.І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 320с.
6. Dieling H. Phonetik im Fremdsprachenunterricht Deutsch. – Berlin-München: Goethe-Institut, 1992. – 134S.
7. Dieling H., Hirschfeld U. Phonetik lehren und lernen. Fernstudienheft 21. – München: Goethe-Institut, 2000. – 199S.
8. Duden: Aussprachewörterbuch. Wörterbuch der deutschen Standardaussprache. 3. völl. neu bearb. und erweit. Aufl. B. 6. – Mannheim-Wien-Zürich: Dudenverlag, 1990. – 794S.
9. Einführungskurs der deutschen Phonetik. Lehrbuch für die Studenten der Fakultäten für Fremdsprachen (in Deutsch und Ukrainisch). / Bylyzja Ja. T., Schatska H.M. – Iwano-Frankiwnsk: Plaj, 2001. – 72S.
10. Göbel H., Graffmann H., Heumann E. Ausspracheschulung Deutsch. Phonetikkurs. – Berlin / Bonn: INTER NATIONES, 1985. – 100S.
11. Stock E., Hirschfeld U. Phonotheke. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. – Leipzig-Berlin-München: Langenscheidt-Verlag Enzyklopädie, 1996. – 208S.

Інформаційні ресурси:

<https://www.goethe.de/ins/it/de/spr/wdl/aut.html>

<https://www.goethe.de/de/spr/ueb/24h.html>

Викладачі:

Богдана ПЕТРИШАК, старша викладачка кафедри німецької філології
Олена ПАВЛИШИНЕЦЬ, старша викладачка кафедри німецької філології